

Épületek és betonszerkezetek előállítása 3D nyomtatás-technológiával

- A 3D betonnyomtatás alkalmazásának sajátosságai
- Betonnyomtatásra alkalmazott eljárások
- A beton összetételének meghatározása
- A 3D nyomtatásra alkalmas beton tulajdonságai
- Az üzemi 3D betonnyomtatás és tapasztalatai

A 3D betonnyomtatás alkalmazásának sajátosságai

- Additív gyártástechnológiával, vékony rétegekből építi fel a szerkezetet.
- Szerkezeti formák tekintetében az építésznek nagy a szabadsága.
- Nem szükséges zsaluzat, így az építés folyamat gyorsítható (+ kevesebb hulladék keletkezik).
- Az építési folyamatok automatizálhatók és ismételhetők.

A 3D nyomtatásra alkalmas beton tulajdonságai

- A friss betonkeveréknek megfelelő plaszticitással kell rendelkeznie a betonréteg nyomtathatósága (extrudálása) érdekében.
- Össze kell hangolni a nyomtatás sebességét a beton kötési idejével.
- A kinyomtatott friss betonnak deformálódás nélkül el kell viselnie a föléje nyomtatott rétegek súlyát. →

A beton összetételének meghatározása

- Geopolimer beton helyett hazai cement, homok és adalékanyagok alkalmazása.
- Szálerősítés az összetartó képesség növelésére és a repedés érzékenységre csökkentésére.

Betonyomtatásra alkalmazott eljárások

A - Kötőanyag sugaras technológia
Az adalékanyag rétegekre kötőanyagot lőnek. A kész termékről a felesleges, adalékanyagot eltávolítják.

B - Lőtt betonos technológia
A hagyományos lőttbeton technológia fejlesztett változata.

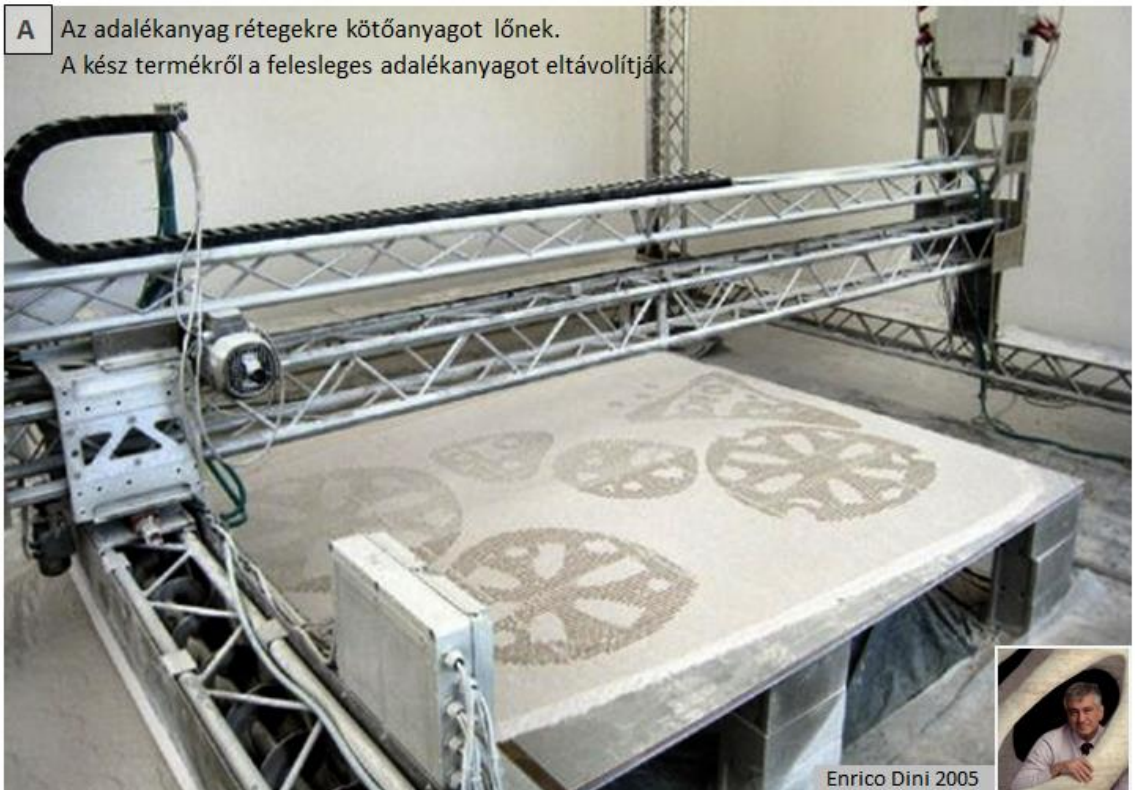

C - Csúszó zsalus technológia
Dinamikus csúszózsaluzással egy robotkar a formát felfelé húzza, kialakítva a terméket.

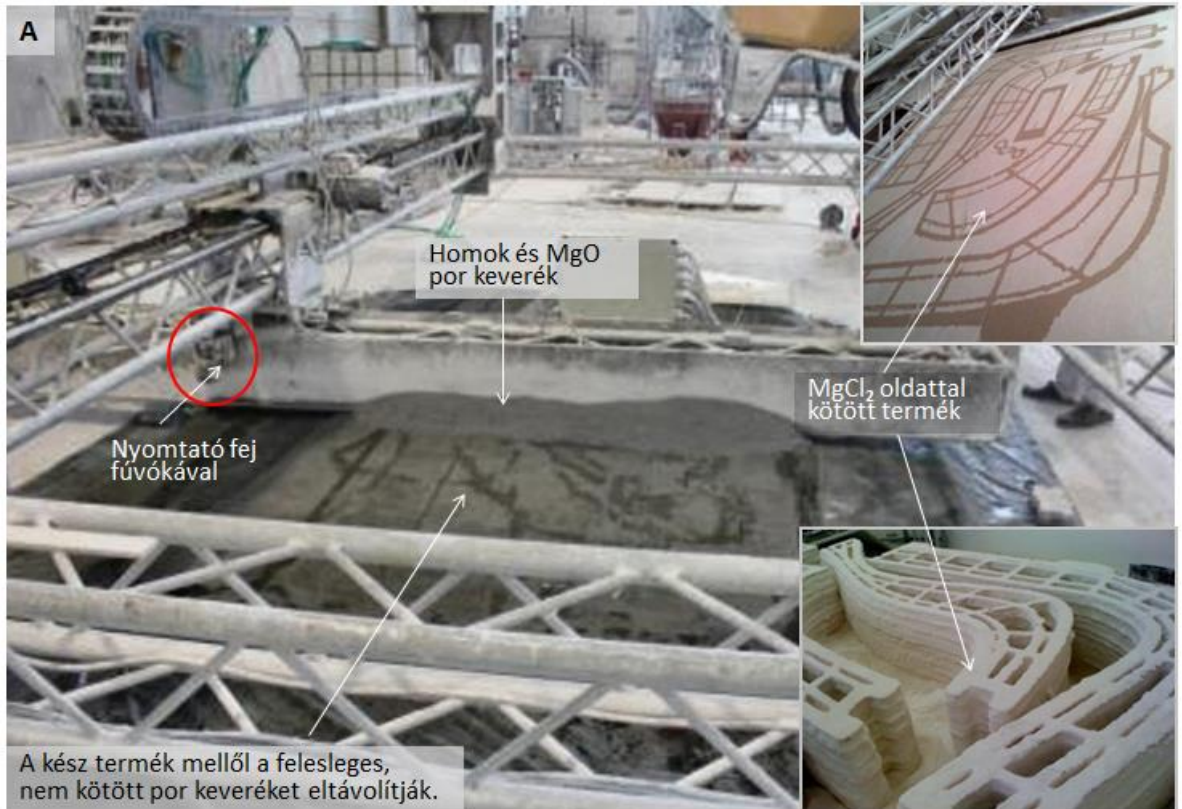

D - Extruderes nyomtatási technológia
Programvezérelt nyomtató fejjel formázzák a terméket.

A Az adalékanyag rétegekre kötőanyagot lőnek.
A kész termékről a felesleges adalékanyagot eltávolítják.

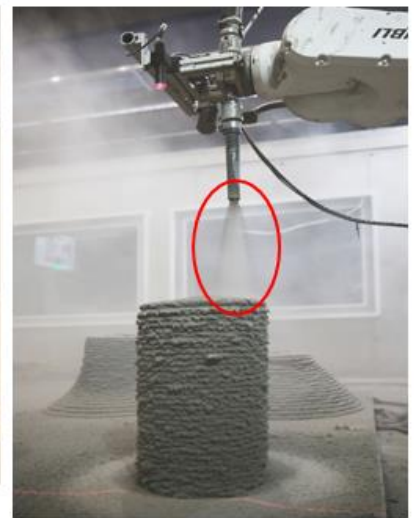
Kötőanyag sugaras technológia

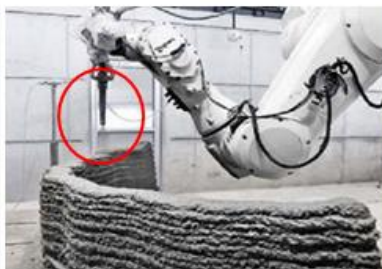
3D réteges nyomtatási technológia (D-Shape)

Falszerkezet formázása lőtt betonnal

Vasbetonszerkezet előállítás lőtt-betonos technológiával

3D betonszerkezetek előállítása lőtt-betonos technológiával

Egy robotkar a formát felfelé húzva alakítja ki a terméket.

3D betonszerkezetek előállítása csúszó-zsaluzatos technológiával

D Az extruderes nyomtatási technológiához használatos nyomtatók

Portál rendszerű nyomtatók:

- fix keretes, mozgó keresztgerendás
- mobilkeretes

Robotkaros rendszerű nyomtatók:

- fix állású
- mobil robotkaros
- portál keresztgerendára szerelt
- mobil-robotkaros portál

Teleszkópos darurendszerű nyomtatók:

- fix daruállású
- mobildaru rendszerű

Delta rendszerű függesztett nyomtatók:

- nyomtatófej huzalokkal pozícionálva

3D betonszerkezetek nyomtatása extruderes technológiával

A nyomtatófejet elhagyó friss betonrétegek

3D betonnyomtatás extruderes technológiával (nyomtatófej)

Nyomtatófej a mozgó keresztgerendán

Malawi, Afrika

Szélerőmű betontornya, Koppenhága

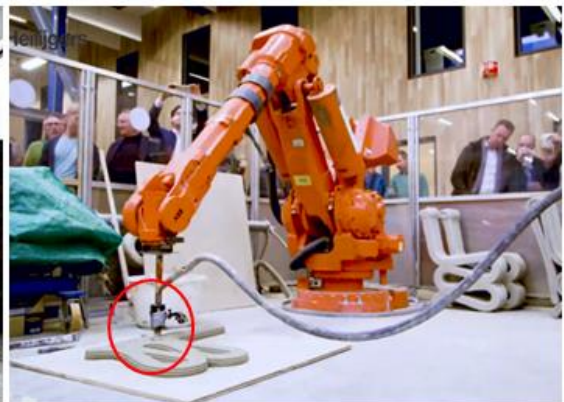
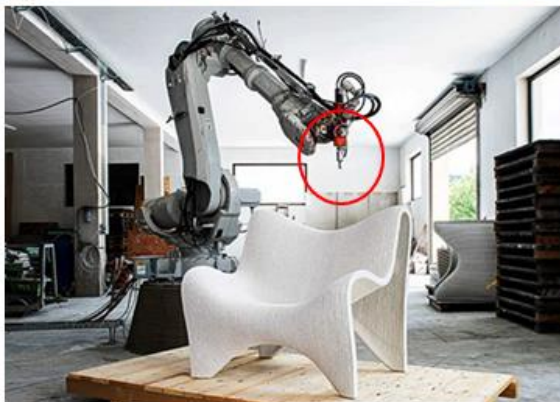

Utókeverés a nyomtató fejben

Fixkeretes portálrendszerű nyomtatók

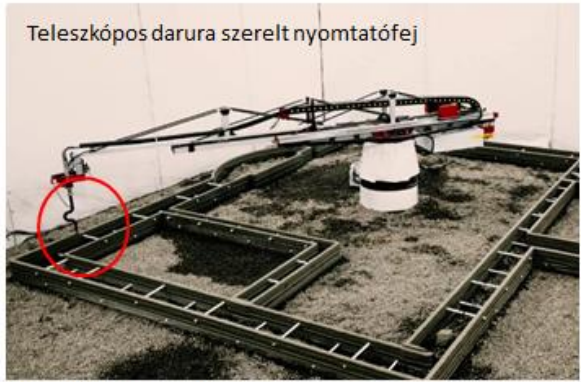
Mobilkeretes portálrendszerű nyomtatók

Robot karos rendszerű extruderes nyomtatók (fix és mobil)

Robotkaros és portál technológiát egyesítő nyomtatók

Teleszkópos darurendszerű nyomtatók

Teleszkópos mobildaru rendszerű nyomtató

Az extruderes nyomtatási technológiát használó 3D nyomtatók típusai

Agyag épület „Delta” rendszerű 3D nyomtatása, Olaszország (2018)

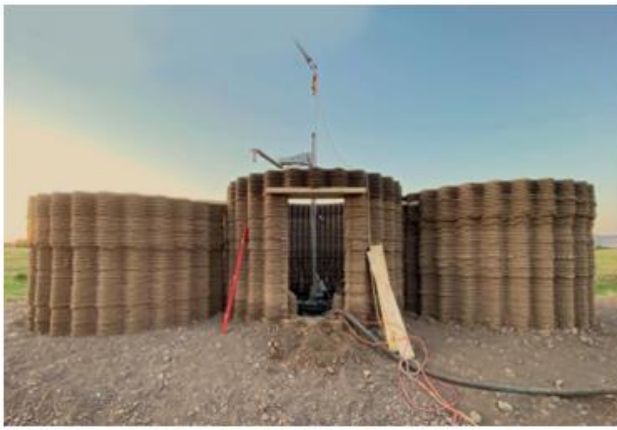
Építészeti kialakítások. Thai művészeti alkotás (Chanita Chu)

Vályog épület „Delta” rendszerű 3D nyomtatása, Olaszország

Vályog kunyhó nyomtatása San Luis-völgy sivatagában (Colorado)

Covid-19 idején épült vályog kunyhó

Delta rendszerű 3D nyomtatás, szalma adalékos helyi vályogból (Ravenna)

Vályog szauna épület. Kecskemét

Vasbeton födémpanelek

Betonépület extruder 3D nyomtatása és építése (Németország)

Betonépület extruderes 3D nyomtatása és építése (Németország)

3D technológiával nyomtatott közigazgatási épület, Dubai

Épület szerelése előre nyomtatott panelelemből (Szlovákia)

Hídelemek üzemi előnyomtatása

A helyszínre szállított hídelemek

A híd elemeinek összeszerelése és feszítése

A híd üzembe helyezése ($H = 8\text{m}$ $Sz = 3,5\text{m}$)

5t teherbírású kerékpárút híd, Hermet (Hollandia)

Íves gyaloghíd (12x16m) egy velencei parkban

Habarc és betonacél erősítés nélküli hídszerkezet

Extruderes nyomtatási betontechnológia

A híd betonelemeinek 3D nyomtatása

*A híd betontömb elemeinek előregyártása, 3D nyomtatással.
Nyomtatott betonelemekből épített hagyományos boltíves konstrukciójú híd*

A híd elemeinek helyszínre szállítása

A híd betonelemeinek beemelése

Hagyományos boltíves hídkonstrukció kialakítása

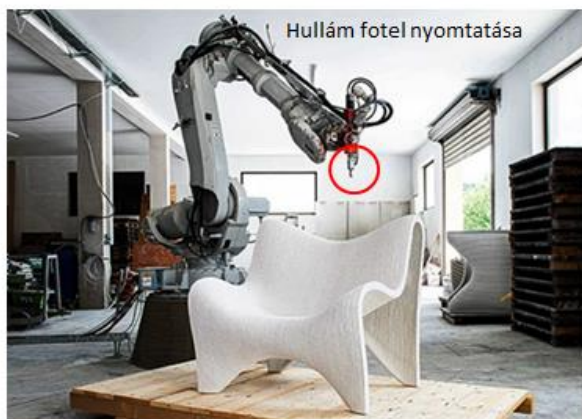

A betontömb elemek ívet alkotnak

Nyomtatott betonelemekből épített hagyományos boltíves konstrukciójú híd

„Printed House” Kupolás épület 3D-s nyomtatása (Ø 9m, 7 nap)

Robotkaros 3D technológiával nyomtatott kültéri bútorok

Födémlemez utóeszített teherviselő bordákkal

A födém mintázata

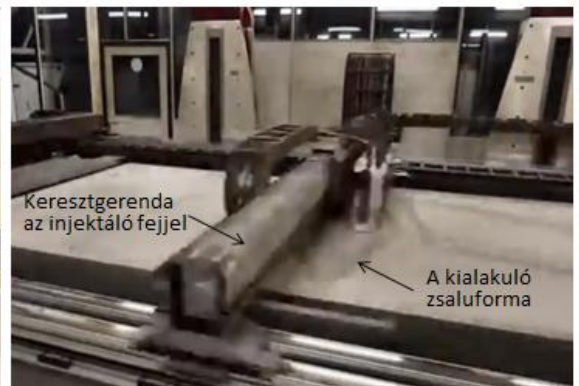

A födém mintázata alulnézetben

Födémlemez előállítása 3D nyomtatással készült zsaluzattal (Zurick)

A kötőanyag sugaras 3D nyomtatás homokasztala

Keresztgerenda az injektáló fejjel

A kialakuló zsaluforma

A zsaluforma kiszabadítása a homokból

Födémlemez beemlése

Födémlemez zsaluzatának előállítása 3D kötőanyag sugaras nyomtatóval

Az első próbálkozások (MIK Pécs (2021))

A nyomtatott építmény falzatának kialakítása

A kinyomtatott falszerkezet (betonépítmény)

Üzemi 3D betonnyomtatás (Turbotech Kft. Szeged 2022 június)

A falszerkezet nyomtatása (Turbotech, Szeged 2022)

A betonépítmény falfelülete

Az üzemi 3D betonnyomtatás tapasztalatai:

- Szükséges a folyamatos betonkeverés és nyomtatás.
- Nyomtatási sebesség és a kötési idő összehangolandó.

Fejlesztési feladatok:

- A nyomtatófej elé átkeverő tartály beépítése utólagos vegyszeradagolás és átkeverés.
- A repedések megelőzésére műanyag háló csíkok.
- Épületszerkezeti megoldások és épületek tervezése.
- Statikai és hőtechnikai számítások és mérések.

PTE MIK labor 2023. szeptember